

Організація і тактика проведення спеціальних операцій нарядами поліції при проведенні спеціальних операцій по затриманню озброєних та інших суспільно-небезпечних осіб та припиненню масових заворушень

Тімохіна А.О., здобувач вищої освіти 307 навчальної групи ННІ №1 НАВС.

Науковий керівник: доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки **Галєєв О.А.**

Актуальність теми. Проведення спеціальних операцій органами поліції на сьогодні є найбільш ефективним засобом вирішення завдань боротьби зі злочинністю за особливих для їх діяльності умов. Насамперед це пов'язано з тим, що за результатами проведення зазначених заходів забезпечується нормалізація оперативної обстановки.

Зростання суспільної небезпеки злочинності призводить не лише до зростання загрози майновим інтересам громадян і держави, а й до зростання загрози їхньому життю, здоров'ю, особистій безпеці та свободі. Натомість, як свідчить практика, з певних причин підрозділи органів поліції не завжди готові до чітких дій (проведення спеціальних операцій) з припинення злочинів і знешкодження злочинців.

До таких причин можна віднести низький професійний рівень учасників спеціальних операцій та недостатню якість їх проведення. Переважна більшість недоліків під час проведення операцій органами поліції (як правило, організаційного характеру) свідчить про недосконалість теоретичної бази щодо організації проведення спеціальних операцій підрозділами поліції.

Мета. Встановити необхідність проведення спеціальної.

Завдання:

1. Розглянути тактичні основи проведення спеціальної операції;
2. Підготовку до дій по припинення масових заворушень;
3. Порядок введення в дію оперативного плану «Хвиля».

Одним з найбільш відповідальних завдань органів поліції є розшук та затримання озброєних та інших злочинців підвищеної суспільної небезпеки.

Невідкладні спеціальні заходи щодо розшуку і затриманню озброєних злочинців потребують ретельної підготовки, високої професійної майстерності особового складу органів внутрішніх справ, використання ними різноманітних тактичних прийомів і способів затримання.

При проведенні спеціальних операцій більшість співробітників органів поліції діють самовіддано, мужньо, виявляють корисну ініціативу, уникають від невиправданого ризику. В той же час, через низьку професійну підготовку, відсутність навичок затримання озброєних та інших небезпечних злочинців ще мають місце випадки загибелі та поранень співробітників поліції, сторонніх громадян. Багато керівників органів внутрішніх справ різних рівнів недооцінюють важливість підтримання постійної готовності особового складу до дій в особливих умовах.

Кожному виду спеціальної операції, що проводять органи поліції, притаманні свої особливості, які виражаються в різних тактичних прийомах ведення спеціальних заходів, складі, кількості та структурі задіяних сил, груп оперативного реагування, характеристиці спеціальних та технічних засобів. Такі особливості відображені у завчасно розроблених типових оперативних планах по кожній операції. Незалежно від виду та особливостей кожна спеціальна операція складається із трьох етапів:

- організація і підготовка операції;
- ведення операції;
- завершення операції.

При проведенні операцій щодо затримання злочинців необхідно враховувати такі основні чинники:

- громадську безпеку і озброєність осіб, які підлягають затриманню;
- сили і засоби ОНП, які будуть задіяні;
- характер і достовірність відомостей про місце переховування злочинців;
- характер місцевості, де планується проведення операції;
- характер місцевого населення, національні традиції, їх ставлення до заходів, що будуть проводитись;
- пору року та час доби;
- час, який є у розпорядженні працівників міліції на підготовку до затримання.

Успіх проведення операції з затримання озброєних злочинців забезпечується дотриманням таких вимог:

- безперервне централізоване управління задіяними силами і засобами, підтримання постійної взаємодії і зв'язку між ними;
- висока оперативність, професійність і бойова готовність, вміння кваліфіковано застосовувати нові оперативно-технічні засоби та зброю;
- простота і чіткість постановки завдань;
- вичерпна оперативна інформація про осіб, які підлягають затриманню;
- забезпечення максимально можливої безпеки особового складу та громадян, які знаходяться на місці затримання;
- проведення найбільш ефективних дій, швидкість і прихованість маневру силами і засобами, раптовість і рішучість дій, уміння швидко наблизитись до злочинців і захопити їх зненацька;
- суворе дотримання законності.

Операція вважається проведеною і закінченою успішно, якщо із загальної суми здійснених заходів і дій на будь-якій стадії її виконання досягнуті поставлені завдання і мета.

Складові етапи спеціальної операції

Процес проведення спеціальних операцій при затриманні небезпечних злочинців можна поділити на такі складові етапи:

- тренування;
- планування операції та її підготовка;
- розвідка;
- координація, організація взаємодії;
- безпосереднє проведення операції;
- забезпечення безпеки під час проведення операції.

Організація безпосереднього проведення операції

На цьому етапі, щоб запобігти втратам особового складу, необхідно:

- оцінити обстановку та прийняти рішення щодо проведення операції;
- спланувати операцію;
- сформувати склад оперативних груп, проконтролювати забезпечення їх зброєю, засобами індивідуального захисту, активної оборони, сезонним одягом, спецтехнікою, засобами зв'язку та транспортом;

Серед усіх спеціальних операцій вагоме місце посідає оперативний план «Хвиля».

Оперативний план «Хвиля» - організація та проведення комплексу спеціальних заходів по припиненню масових заворушень та ліквідації їх наслідків.

Отже, необхідно зазначити, що різна місцевість, різні населені пункти, немає двох однакових лабіринтів і т.д. Всього описати неможливо. Завдання полягає в тому, щоб переконати читачів, що в бойовій обстановці кожен повинен вміти думати безпосередньо на місці події, навчитися орієнтуватися в обстановці і миттєво приймати рішення. Шаблонів в індивідуальних діях немає. Тому вкрай необхідно проводити в колективі обговорення різних ситуацій, які можуть мати місце в практиці.